

10e jaargang
nr. 10
juni 1986

West

Oost

DORPSKRANT

OPENDE

(Zuid

de keuvelaar

autobedrijf

tel. 05946-59142
b.g.g. 58324

H A v.d. hoek en alting

openderweg 6-8, opende

gespecialiseerd
in mercedes

onderdelen: alle merken

diverse occasions

motorrevisie

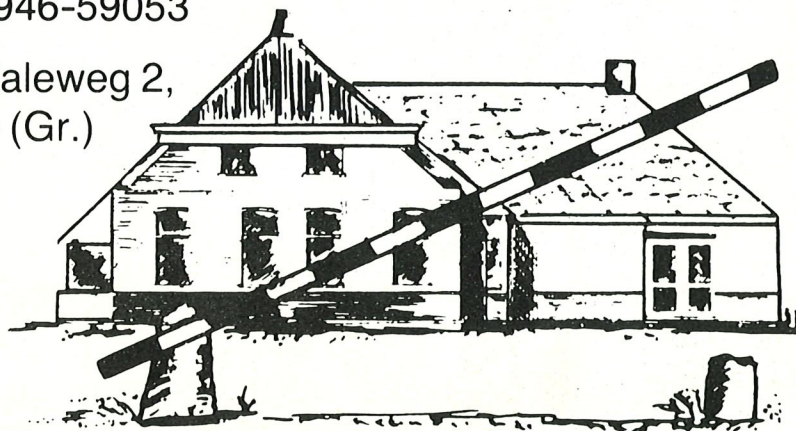
banden, accu's, uitlaten
speciale prijzen

BAR-DANCING

DIE LAUWERS

Tel. 05946-59053

Provincialeweg 2,
Opende (Gr.)

Op de grens van Groningen en Friesland

UITGAVE VAN DE STICHTING DE KEUVELAAR
(opgericht door de Vereniging Plaatselijk Belang Opende)

Contactadres: Anneke Top-Gerritsma, Provincialeweg 154,
Opende, tel. 05946 - 59763

van de redactie

Voor u ligt alweer het laatste nummer van de tiende jaargang. Ook voor deze Keuvelaar hebben we weer veel kopy ontvangen. Daar zijn we natuurlijk erg blij mee.

Dit betekent echter wel dat sommige artikelen moeten worden ingekort en dat stukjes zonder direkte nieuwswaarde in een volgend nummer worden geplaatst. Hopelijk heeft u daar begrip voor.

Binnenkort ontvangt u weer een accept-girokaart ad f 17,50. Wij verzoeken u het abonnementsgeld voor 1 september over te maken. Degenen, die ons gemachtigd hebben tot automatische incassering, daarvan zal de automatische incasso begin september worden uitgevoerd.

De redactie vergadert weer op dinsdag 9 september om 20.00 uur bij Anneke Top.

Kopy kunt u voor 9 september inleveren bij Anneke Top, Provincialeweg 154, 9865 AM Opende, tel. 59763.

Tot slot wenst de redactie u een hele prettige en zonnige vakantie toe.

Plaatselijk Belang

Bestuursvergadering.

De volgende is op 30 juni.

Dorpsvernieuingscommissie.

Overleg Kleine Commissie met de Rijkspolitie. De derde vergadering was op 25 maart, de vierde zal op 26 augustus gehouden worden.

Bij de Dorpsvernieuingscommissie zijn klachten ingekomen over het gebruik van het bushokje bij De Lauwers als fietsenstalling. Een groot deel van de dag kan het niet gebruikt worden voor het doel, waarvoor het daar staat.

Kunnen de "fietsenstallers(-sters)" niet eens proberen een andere plek voor hun fiets te vinden???

Fietspaden. Er wordt bij de Provinciale Wa-

terstaat nog steeds gewerkt aan het oplossen van knelpunten op enkele plaatsen, naar aanleiding van hetgeen de bewoners op de inspraakavonden te berde gebracht hebben. Het ziet er naar uit dat dit gelukken zal. Dit jaar hoopt men te beginnen in de kom van het Oost, waar geen fietspaden komen en in Kornhorn.

Sportdag 1986.

Zie het artikel in dit nummer.

Informatieborden.

Het bestuur was blij dat de Vereniging, ook dankzij de adverteerders, zoveel van die borden kon plaatsen.

Nu is er een aantal vernield. Het wordt een dure zaak deze borden te herstellen.

Waarom dit zinloze gedoe?

Culturele Raad.

Aktiviteiten melden: Gemeentesecretarie, afd. Interne Zaken (de heer A. Helmus), tel. 12233.

TIMMER- EN AANNEMINGSBEDRIJF

BEKKEMA

Voor nieuw- en verbouw
Nieuwe kozijnen
Klusjes e.d.
Tevens levering
Nieuwe en gebruikte
keten en loodsen

*Voor de grote
of de kleine klus
Bekkema dus*

Provincialeweg 15
9865 AA Opende
Tel. 05946 - 59293

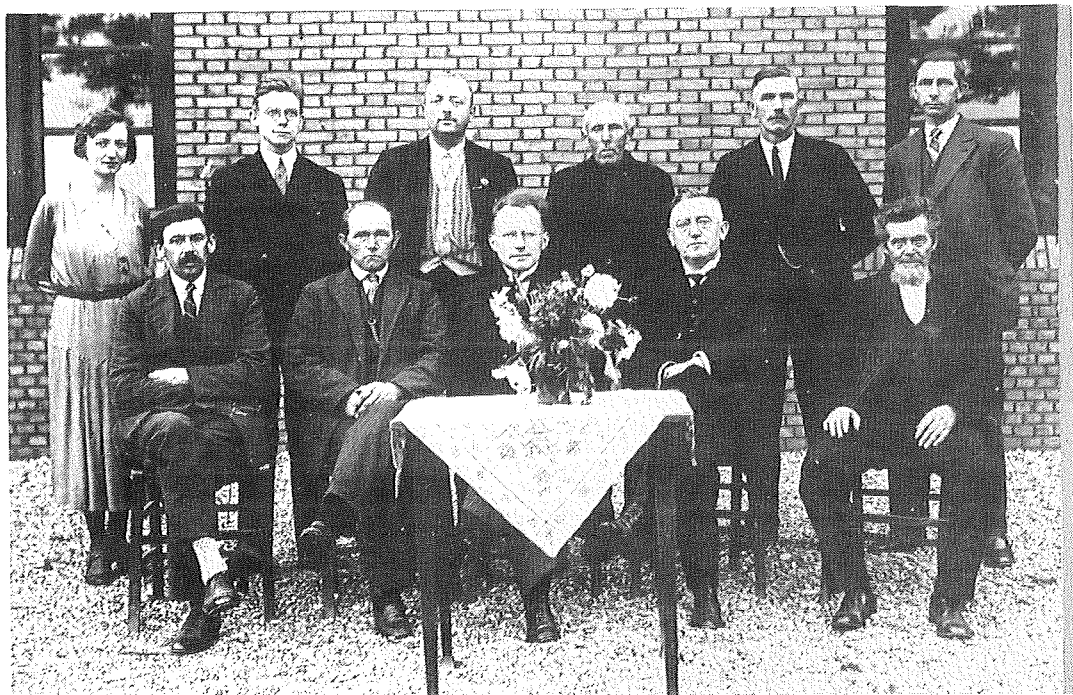
H. v/d TUIN *autoschade herstelbedrijf*

**Provincialeweg 105
OPENDE**

**telefoon
05946 - 59819**

- ★ regelt de schade met uw verzekering
- ★ uitdeuk- en spuitwerk
- ★ chassis richten d.m.v. richtbank
- ★ montage van overzetplaatwerk
- ★ tectyleren
- ★ ruitenmontage en reparatie
- ★ verfmengmachine aanwezig

Het verleden in beeld.....

Bestuur en personeel Hervormde school Rehoboth 1932

Van links naar rechts:

Staande: juffrouw Fokje J. Dijkstra, Jan van Gerner (eerste hoofd van de school), Jacob Hoek-sma, Jan van Duinen, Jan Boersma, Eppe Hamstra.

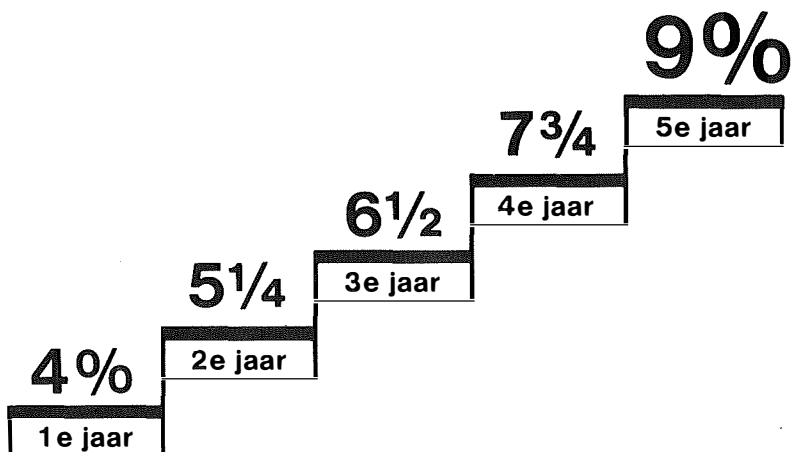
Zittende: Jan Ras, Jan Bijstra, ds. E.H. Broekema (pred. 1929-1932, vertr. naar evangelisatie te Bolsward), ds. D.A. Dijkstra (pred. 1932-1943, met pensioen gegaan), Anne Pool.

De foto is beschikbaar gesteld door de heer Eelke Pool, kleinzoon van Anne Pool.

Foto X-9-18,20 Aanvullingen en verbeteringen

Nrs. 8, 19, 29 (vader, bakker te Lukaswolde); nrs. 9, 20, 30 (zoons van Hepke, Opende, koster van de N.H.-kerk); nrs. 14 en 15 (vader Miente, woonden in de Peebos); nr. 28 Ebelientje (Zus-je), niet: Elizabeth; nr. 38 Hendrik Hofman; nrs. 38 en 39 (woonden toen niet onder Doezum); nrs. 31, 32, 42 geen schoolgaande kinderen.

Klim-Spaarbewijzen

- U stort f 1000,-, na 5 jaar ontvangt u f 1369,15
- Spaarbewijzen kunt u elke dag zonder kosten omwisselen voor kontant geld plus rente.
- Ook kunt u f 1000,- of een veelvoud hiervan, overmaken op giro 801060 of op bankrekening 29.98.40.913 onder vermelding van Klim-Spaarbewijzen.

Spaar en Voorschotbank

Een degelijk, coöperatief bankiershuis, sinds 1909

Tel. 05946 - 59406 ('s morgens)

b.g.g. 05124 - 1925

Surhuisterveen
Torenplein 7

Hakema
Warmoltsstrjitte 1

Opende
Prov. weg 153

Grootevast
Hoofdstraat 96

Herinneringen van Hannes van de Smid

Herinneringen van Hannes van de Smid (8)

De weg naar school was voor mij niet zo erg lang; maar een paar honderd meter. Toch viel er onderweg vaak wel het een en ander te beleven. Er waren een paar slootjes waar je op verschillende plaatsen wel of niet gemakkelijk overheen kon springen. Op het begin van de "Heidereed" kon je in de herfst beukenootjes vinden en je kon aan een van de lange neerhangende takken van de treurbomen voor de boerderij "Sjallema" prachtig over de sloot zweven. In het begin van mijn schoolperiode liep ik vaak naar en van school met Betske en Zusje Storteboom. Die woonden twee huizen bij ons vandaan en ook buiten schooltijd speelden we wel samen.

Op zekere middag bedachten we op weg naar school een heel aardig spelletje. We waren zo'n beetje ter hoogte van de schaapskooi, schuin tegenover "Sjallema" toen de vraag geopperd werd, wie wel het verst hard zou kunnen lopen met de ogen dicht. Besloten werd om dat te gaan proberen. We gingen naast elkaar staan op de weg. Dat kon toen zonder gevaar want zoveel auto's reden er toen niet. Ee 'n, twee....drie en toen afgezet. Geen haar op mijn hoofd die er over prakkizeerde om de ogen open te doen, maar helaas werd die eerlijkheid niet beloond. Nog geen halve minuut na de start.....plons, ik smakte in de sloot en stond tot mijn kruis in het water. Schrik natuurlijk en zo gauw mogelijk weer op de wal gekrabbeld. Daarbij bleef evenwel een van mijn klompen in de modder steken. Ik moest op e 'e 'n kousevoet wel naar huis met een smoesje in de trant van "geschrokken en opzijgesprongen" of iets dergelijks.

Het zoeken naar de achtergebleven klomp door met een hark de bodem van de sloot af te tasten heeft niks opgeleverd. Met droge kleren aan kwam ik veel te laat op school. Daar zaten toen wel een paar grinnikende meisjessnuiten in de klas; niet leuk hoor.

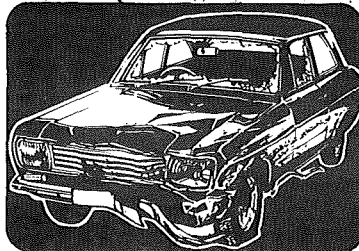
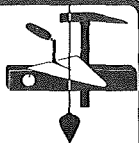
Gebeurden zulke dingen in de week op straat, ook thuis gebeurde er wel eens iets wat je nooit meer vergeet. Het was eens op een zondagmiddag dat we samen in de achterkamer zaten te eten. Na kerktijd had mijn moeder een pan met pudding gekookt, maar die was nog heet toen we begonnen te eten. Om die reden had mijn moeder de pan met pudding maar even zonder deksel op de regenbak gezet, dan kon het een beetje afkoelen terwijl wij met de aardappelen aan het eten waren. Mijn vader had onder het eten altijd het gezicht op het achterraam en kon dus achter het huis kijken. Ineens sprong hij half overeind en zei: "Verrèk, wat het die hond doar?" Wij kijken natuurlijk en jawel hoor, een grote grijs met zwart gevlekte Deense dog (me dunkt dat Ale Alserda er in die tijd zo een had, maar die hoeft het niet te zijn geweest) had de hele pan in zijn bek en ging er mee aan de haal. Ik schoot van mijn stoel af en snelde naar buiten achter de hond aan. Die schoot door de heg die langs het land van Ine van Dijk liep (nu van IJde Hulshoff), stak vervolgens dwars over het land en de reed die nu naar Ritsma's loopt. Daar bij een dikke eikeboom aan de ingang van het stuk land dat toen aan Bouke Venema toebehoorde zo goed als ik me dat kan herinneren, zette hij het pannetje neer. Ik was op zo'n tien passen achter hem, want hij deed het kalm aan. Ik

reparatie
en
onderhoud.
verbouw
en
nieuwbouw.

handel in
bouwmaterialen
en ijzerwaren

drachtsterweg 4
9865AT Opende
tel. 05946-59054

verkoop
gebruikte
auto-onderdelen

inkoop en verkoop
schade-auto's

autosloperij

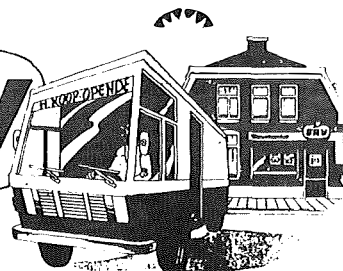
joh.v.d.heide

Leidijkreed 2. 9865VS Opende
tel. 05946-59724

De SRV-man als vakman.

De SRV-man maakt zich als vakman herkenbaar door de manier waarop hij met z'n klanten omgaat. Vriendelijk, zonder overdreven poespas. Hij geeft advies als dat nodig is en houdt zoveel mogelijk rekening met de wensen van zijn klanten. Bij de SRV bent u geen onbekende, maar een klant die persoonlijke aandacht krijgt. Dat is service.

Net zo goed als het vóórrijden van
brood, kaas, melk, eieren,
aardappelen, groente, fruit en andere
dagelijkse boodschappen een
geweldige service is.

kwaliteit in uw straatje

probeerde hem weg te jagen: "Vot hond". De enige reactie was "Grrrr", terwijl hij even de kop opstak. Ik waagde het niet om er al te dicht bij te komen. Toen het pannetje leeg was ging de hond in oostelijke richting, sprong over een sloot en verdween zonder "dank je wel" te zeggen. Het lege pannetje was voor mij. Op school komt ooit een keer

aan de orde het gezegde: "De hond in de pot vinden". Dat zou dan betekenen dat je te laat bent voor het eten. Na dit geval beweer ik echter dat dat niet volledig juist is. Het kan ook betekenen dat jezelf wel op tijd bent, maar dat een ander je is vo 'o 'rgeweest.

Hannes.

50 jaar echtpaar Van der Veer-Eizinga

Op donderdag 22 mei j.l. was het 50 jaar geleden dat Geert v.d. Veer en Antje Ezinga elkaar het jawoord gaven.

Reden om feest te vieren, wat dan ook gedaan werd in het Vrijzinnig Gebouw in Opende. 's Middags was er een broodmaaltijd met de kinderen en 's avonds was er feest met de burens, vrienden en bekenden.

Geert van der Veer werd op 1 dec. 1913 in Harkema geboren, waar hij maar enige jaren gewoond heeft. Na enige keren verhuizen kwam hij als 7-jarige in Opende wonen, waar zijn vader, Kees v.d. Veer, koopman en paardenkenner bij uitstek, een boerderijtje kocht aan de Leidijksreed no. 3, waar Geert en Antje nu nog wonen.

De heer v.d. Veer herinnert zich nog, dat het toen nog allemaal heide was, vanaf de Kolonieweg tot aan de Rijksweg. Hij kan zich ook nog goed herinneren, dat de beruchte IJde Wijkstra met zijn kameraden vaak schiet oefeningen in de heide hielden. Het ging er soms heet aan toe. Ze hadden er dan een oude kachel neergezet, waarop geschoten werd. Na de lagere school, welke hij in Opende-Zuid bezocht, moest Geert als 12-jarige al aan het werk. Hij kwam te werken bij een boer in Dr. Compagnie, tezamen met een broer, waar hij werken moest van 's morgens 6 tot 's avonds 6 en dat 6 dagen in de week. Omdat ze toen nog geen vervoermiddel hadden, moesten ze elke dag 2 uur lopen, 1 uur heen en 1 uur terug.

Antje Eizinga werd op 16 sept. 1914 in Nuis geboren, waar ook zij maar enige jaren gewoond heeft.

Ze verhuisden naar Haren, waar zij de lagere school bezocht. Na de lagere school kwam ze bij haar grootouders, die in Nuis woonden,

Het echtpaar v.d. Veer-Eizinga.

in huis, waar ze de huishouding deed. Het was dan ook in Nuis waar Geert haar ontmoette. Na enige jaren verkering trouwden ze en huurden een boerderijtje vlak naast Geert zijn ouders aan de Leidijksreed no. 5, waar ze 19 jaar gewoond hebben. Toen kochten ze het huis van Geert zijn ouders, waar ze nu nog wonen.

De heer van der Veer heeft tot zijn 65e jaar altijd gewerkt. Eerst bij de boer, later bij de wegenbouw en de laatste 18 jaar bij de Waprog, vanwaar hij met pensioen is gegaan.

Het gezin v.d. Veer kreeg 4 kinderen, 3 jongens en 1 meisje, welke allemaal getrouwd zijn. Twee wonen nog in Opende, e 'e 'n in Surhuisterveen en e 'e 'n in Zuidbroek. Ze

folkert nobach

loonbedrijf

tel. 05946 - 59495

Voor alle
voorkomende
werkzaamheden

Provincialeweg 101 _____ 9865 AD Opende

slagerij HELMUS tel. 05946 - 59917

Provincialeweg 54 - 9864 PE Kornhorn

De slagerij is gesloten i.v.m. vakantie van 14 juli tot 28 juli

- * Het adres voor al uw
- * Huislachtingen en Diepvriesvulling
- * Alles 1e kwaliteit
- * Gourmet / Fondue-party / Barbeque
- * Bezoekt elke vrijdagmiddag de weekmarkt in
- * Opende. Wij zijn daar aanwezig met 1ste kwaliteits vlees en scherpe prijzen.
- * ER ZIJN WEER DIVERSE SOORTEN
- * VAKANTIE VLEES IN BLIK VOORRADIG

* *Dagverse aanbiedingen:*

maandagmorgen
VERSE WORST
1000 gr. **7,90**

dinsdagmorgen
**gepaneerde
SCHNITZEL**
100 gr. **99 ct.**

woensdag
**GEMENGD
GEHAKT**
zonder kleurstof
1000 gr. **7,95**

donderdag
Kuikenbouten
1 kg. **5,98**

hebben 8 kleinkinderen. De heer en mevrouw v.d. Veer genieten beiden nog van een uitstekende gezondheid en leven nog helemaal mee met het wel en wee van Opende-Zuid. Mevrouw v.d. Veer gaat nog steeds naar de vrouwenvereniging van Opende-Zuid, waar mevr. Kompaan de scepter zwaait.

De heer v.d. Veer heeft als hobby zijn tuin, waar hij dan ook iedere dag wel een paar uur in te vinden is. Hij heeft nogal een grote tuin, ongeveer 10 are, welke hij nog helemaal zelf omspit.

De redactie feliciteert de familie v.d. Veer nog met deze dag en wenst hun nog vele gezonde en gelukkige jaren toe.

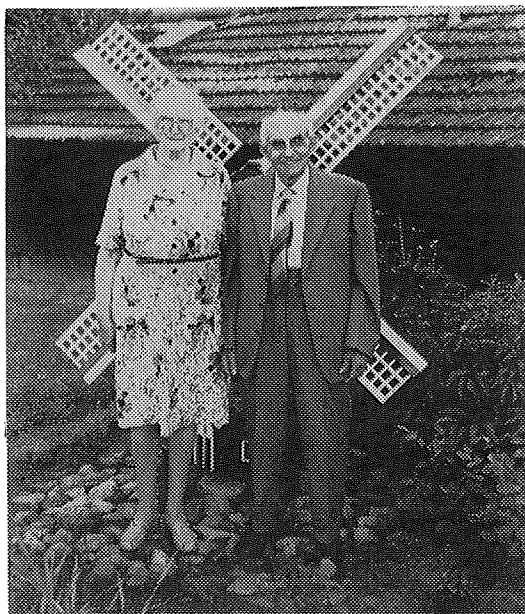
G. Lutter.

55-jarig jubileum

De heer en mevrouw Wouda, Kaleweg 7, waren in juni ook 55 jaar getrouwd.

Namens de Keuvelaar gefeliciteerd met dit jubileum.

Harry.

55-jarig jubileum

Voor de fam. v.d. Veen, Parkweg 8, was de maand juni een feestmaand, want zij waren die maand 55 jaar gehuwd.

Namens de Keuvelaar van harte gefeliciteerd.

Harry.

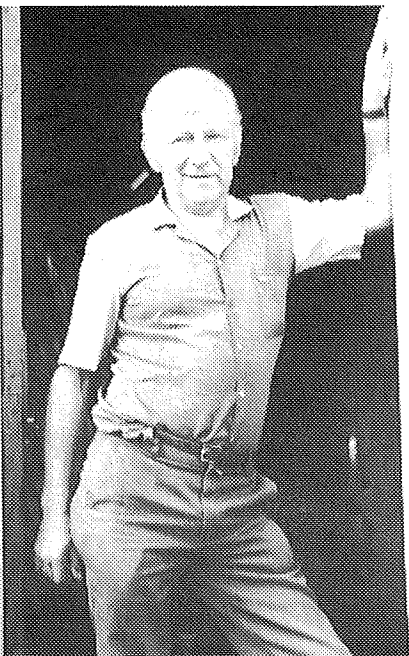
Zeskamp 1986

Ook dit jaar wordt er weer een zeskamp gehouden, en wel op zaterdag 30 aug. a.s. in de notaristuun in Grootegast.

Als je zin hebt om mee te doen kun je je opgeven bij de leider, de heer Jitse Jagersma, Centrumweg 19 of bij Dini Wassenaar, Alkemastraat 4, tel. 59560.

Vorig jaar eindigde Opende op de 4e plaats met 19 punten. Hopelijk zit er dit jaar een hogere klassering in. Je hoeft er niets voor te kunnen, alleen een portie optimisme, wilskracht en spelvreugde. Tevens kan Jitse als leider nog wel enige assistentie gebruiken. Ook dan kun je je opgeven op bovenvermelde adressen.

Durk van Duinen.

Jubileum Durk van Duinen

8 april was het 40 jaar geleden dat de heer D. v. Duinen bij de Avek in Surhuisterveen in dienst trad.

Durk kwam als 16-jarige bij de Avek, waar het hem zo goed beviel, dat hij er nu nog werkt, al is het nog maar 3 dagen in de week, daar hij vrijdags en maandags in zijn eigen bedrijfje werkt. Van Duinen heeft n.l. een handel in bouwmaterialen.

De heer Kok, directeur van de Avek, bood de heer van Duinen een enveloppe met inhoud aan en bedankte hem voor alles wat hij voor het bedrijf gedaan had.

De redactie biedt de heer van Duinen haar welgemeende gelukwensen aan.

G. Lutter.

Zomerreis vrouwenvereniging Opende-Oost en -Zuid

Dinsdag 5 juni gingen de dames van het Oost en Zuid, samen met elkaar uit.

Het was voor de 25e keer

en het was pet met het weer.

De hele lange dag heeft het gespoeld

en de temperatuur was sterk onderkoeld.

Het kwik kwam niet verder dan een graad of tien

en de hele dag heeft de zon zich niet laten zien.

In Slagharen stond de koffie klaar, met een plak cake zowaar.

Dan weer verder naar Lemelderveld, waar een broodmaaltijd voor ons was besteld.

Nadat we ons hieraan te goed hadden gedaan,

gingen we op een kaasboerderij aan.

Hier werd ons uit de doeken gedaan,

hoe er met de melk werd omgegaan.

Ook konden we de kaas proeven en kopen, zodat je veel dames met een stukje kaas zag lopen.

Weer in de bus richting Ommen,

waar we uit de bus klommen,

om naar een tingieterij te gaan,

waar we niet lang bij stil bleven staan.

Want de dames hadden meer belang om iets te kopen

en bij de winkels langs te lopen.

Om 5 uur waren we weer bij de bus terug, ons diner stond al klaar in Balkbrug.

Toen met de buik rond op weg naar huis, om plm. 9 uur waren alle dames thuis.

Volgend jaar gaan we weer met elkaar weg en hopen dan op niet zoveel pech.

We duimen ervoor dat het weer dan wat beter zal zijn,

dan hebben we vast meer gein.

Namens het bestuur
van de vr. ver. Opende-Oost.

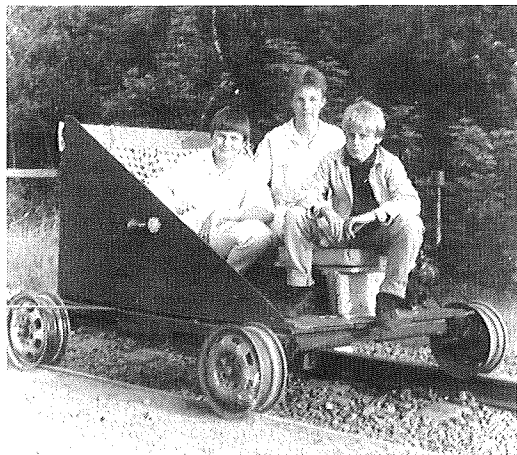
Zakennieuws

Sinds korte tijd is Opende weer een bedrijf rijker. De fam. Bronsema heeft zich namelijk met zijn vrachtwagenbedrijf aan de Provincialeweg nr. 36 gevestigd.

De fam. Bronsema woonde voorheen in Stroobos, maar moest wegens ruimtegebrek uitwijken naar een andere plaats.

Namens de Keuvelaar herten wij ze hartelijk welkom in ons dorp.

Harry.

"De trein"

Op de spoorlijn door Opende-Zuid rijdt weer een trein. Weliswaar niet een trein zoals wij die kennen, maar een zelf gebouwde trein, een "koetstrein" zou je bijna kunnen zeggen. Het voertuig is indertijd gemaakt voor de zeskampspelen, maar nooit gebruikt. Gerard Bos, Durk Bos en Jacob Otto Louwes hebben er nu een motor van een melkmachine opgezet en kunnen zo over het spoor rijden met hun vehikel.

Harry.

Grasbaanraces

Zaterdag 14 juni werden in Opende weer de traditionele grasbaanraces gehouden.

De coureurs konden, dankzij een perfect georganiseerde baan, de gashandels volop opendraaien, en zo het talrijk opgekomen publiek (plm. 2000 toeschouwers) een waar spektakel voorschotelen.

Bijna alle grote kanonnen waren present. Enkelen, waaronder Folkert Bakker, moesten helaas afzeggen omdat zij verplichtingen el-

ders hadden.

Folkert kon niet aanwezig zijn omdat hij een kwalificatierace voor het Europees kampioenschap in Duitsland moest rijden.

Deze kwalificatieraces zouden eerst 7 juni worden verreden, maar moesten worden uitgesteld vanwege het slechte weer.

Van de plaatselijke favorieten deed Durk v.d. Veer het erg goed. Hij werd derde in de 250 cc Nationaal. Volgens insiders is Durk een belofte voor de toekomst.

De uitslagen:

Specials nationaal:

1. Harold Middel, Stadskanaal.
2. Henk Ryss, Alteveer.
3. Willie Keppler, Slochteren.

Specials senioren internationaal:

1. Hielke de Graaf, Kollumerzwaag.
2. Harm Horstede, Rouveen.
3. Tjalle Reitsma, Bolsward.

250 cc nationaal:

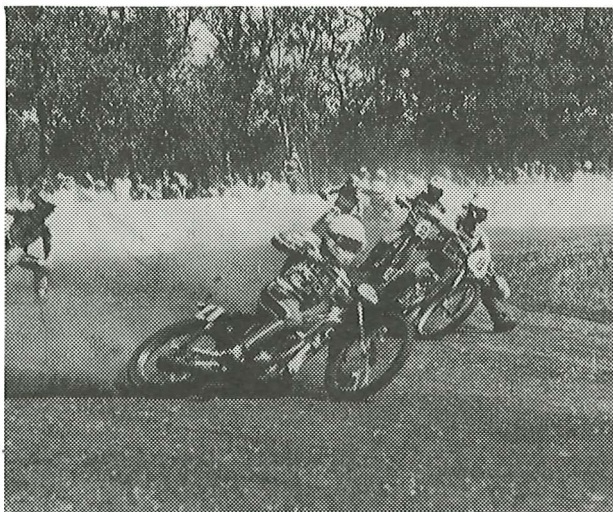
1. Anne v.d. Helm, Boyl.
2. Hans Gebben, Staphorst.
3. **Durk v.d. Veer, Opende.**

250 cc senioren:

1. Cor Bok, Niehove.
2. Wouter Bron, Drachtster Compagnie
3. Hilbrand Guikema, Zuidbroek.

500 cc senioren:

1. Geert Horstede, Rouveen.
2. Oege de Jong, Steggerda.
3. Jan Cloo, Wolvega.

Harry.

Wielerklassieker door Opende

Zaterdag 6 juni ging in Drachten de eerste wielerklassieker van start. De wielrenners reden door een deel van Friesland en Groningen. Om ongeveer kwart over drie passeerde het peloton ook Opende, via de Provincialeweg en de Openderweg gingen zij richting Marum.

De Diamant van het Noorden werd gewonnen door Wim Meyer uit Musselkanaal.

Op de foto de kopgroep komend vanaf de Provincialeweg opdraaiend naar de Openderweg.

Harry.

**voetbal
v.v. Opende**

Voor het seizoen 1986/1987 kunnen zowel seniores- alsmede jeugdleden worden ingedeeld.

Aanmelding kan geschieden bij sekretaris:
H. Kraaijnga, Alkemastraat 12. 9865 BD O-

pende, tel. 05946-59723, 05946-59033 tst. 244 (k.u.).

Bij inlevering van 1 pasfoto en een lijstje met naam, voornaam, geboortedatum en adres en woonplaats bent u reeds speelgerechtigd. Wacht dus niet te lang, maar geef u zo spoedig mogelijk op.

Trainerswisseling:

Maandag 2 juni j.l. is afscheid genomen van de heer S. Jilderda uit Zwaagwesteinde, die

de afgelopen 2 seizoenen zijn beste krachten heeft gegeven aan onze vereniging. Tijdens dit afscheid werden cadeaus aangeboden aan de heer Jilderda namens bestuur, selectie en supportersvereniging v.v. Opende, hetgeen door betrokkene enorm werd gewaardeerd. Tevens werd mevr. Jilderda in de bloemetjes gezet.

Er is een nieuwe trainer gecontracteerd in de persoon van de heer A.G.J. Bootsma uit Drachten, waarvan de recensies uitstekend zijn.

Sponsorloop:

Donderdag 29 mei j.l. is er wederom een sponsorloop gehouden op het gebruikelijke traject Bensmastraat-Sjallemestraat-Alkemastraat, waarbij vooral de jeugd goed vertegenwoordigd was.

Helaas hebben de senioresleden het lelijk laten afweten.

Deze sponsorloop werd georganiseerd door v.v. Opende en de supportersvereniging v.v. Opende, die op een geslaagd evenement konden terugblikken.

Volgend jaar een grote deelname van de seniores, dan is het succes compleet.

Eindstanden teams v.v. Opende, seizoen 1985/1986:

Opende 1: gedeelde 6e plaats, 22 wedstr. 21 pnt.

Opende 2: 1e plaats - **KAMPIOEN** - 22 wedstr. 35 pnt.

Opende 3: 5e plaats, 20 wedstr. 19 pnt.

Opende 4: 7e plaats, 22 wedstr. 22 pnt.

Opende 5: 4e plaats, 20 wedstr. 23 pnt.

A-juniors: 3e plaats, 20 wedstr. 27 pnt.

B1-juniors: gedeelde 2e plaats, 18 wedstr. 23 pnt.

B2-juniors: 7e plaats, 18 wedstr. 17 pnt.

C-juniors: 9e plaats, 18 wedstr. 5 pnt.

D-pupillen: 11e plaats, 22 wedstr. 4 pnt.

E-pupillen: 5e plaats, 20 wedstr. 25 pnt.

Stratenvoetbal

Na enkele jaren van afwezigheid is er dit jaar weer een stratenvoetbaltoernooi georganiseerd door de v.v. Opende.

Jammer dat de weergoden de organisatie niet zo erg goed gezind waren, want het heeft tijdens alle wedstrijden wel wat geregend.

Dit jaar was het wel iets anders georganiseerd. De wedstrijden waren over een hele week verdeeld. Er deden maar liefst 15 teams aan mee en tevens waren er nog 4 dames-teams, welke hun onderlinge strijd woensdagavond uitvochten. De dames waren door loterij onderling verdeeld, maar daar was de inzet niet minder om. De oudste deelnemer, mevrouw Elzinga van de Sjallemestraat had dagen later nog spierpijn, maar ze zou dan ook niet minder zijn dan haar zonen en

haalde de bal uit alle hoeken van het doel. Zaterdagmiddag werden de finales van de heren gespeeld. Er werd in 2 poules gespeeld met ieder 3 teams. Na enkele spannende duels kwamen de Bensma- en de Hetsmastraat als winnaars uit hun poule.

En al zweefde "good old" Pool ook nog zo hoog en nog zo ver, ook hij kon het niet ver-

hinderen dat de Hetsmastraat de finale won met 3-1.

De organisatie feliciteert de Hetsmastraat dan ook van harte en tevens worden de scheidsrechters bedankt voor het leiden van de wedstrijden.

G. Lutter.

gemeente Grootegast, mei 1986

Geboren: Aliane, d.v. A. Reitsma en H.L. van der Scheer, Opende; Brugt Pieter, z.v. W.

Hoekstra en J. Ophuis, Opende; Annemieke Christine, d.v. G.W.J. Scholten en S.G. Dijkstra, Opende; Klaas Siebren, z.v. S. Borger en R. Gjaltema, Opende; Sanne, d.v. A.E.T. Bekker en G.M. Bolhuis, Opende.

Overleden: Jan de Jong, 72 jaar, gehuwd met A. Sienema, Opende.

Gehuwd: R. Mosselaar, 23 jaar, Grootegast en L. Renkema, 21 jaar, Opende.

Sportdag 1986

Onder ideale weersomstandigheden is op maandag 2 juni de jaarlijkse sportdag gehouden. Hoewel af en toe de zon even verstek liet gaan was er van regen geen sprake. De publieke belangstelling was dan ook goed. De jongsten renden onder aanmoediging van leidsters, ouders en andere belangstellenden op hun hardst, al werd de bedoeling van sommige spelletjes niet altijd even goed begrepen. Het gaat bij hen echter ook niet om de prestaties, maar meer om de gezelligheid. Het was een aardig gezicht om ze te zien draven met hoeden, water en kruiwagentjes. Als beloning voor 'het gesjouw' ontvingen ze een ijsje en een windmolentje.

Bij de oudsten (groepen 4 t/m 8) ging het daarentegen juist wel om de prestaties. Als onderdelen stonden ook nu weer hoogspringen, verspringen, hardlopen, hindernisbaan, en het gooien met grote bal en kastiebal op het programma. De kinderen deden hun uiterste best, zodat er heel wat zweetdruppeltjes ter aarde vielen. De door het gezwoeg ontstane dorst kon worden gelest met ranja die door enkele ouders werd rondgebracht. Alle deelnemers kregen weer een diploma. Het hoogste - het E-diploma - kon ook nu weer aan enkelen worden uitgereikt.

Na deze individuele prestaties werd de sinds enige jaren gebruikelijke estafette-loop gehouden. De drie deelnemende scholen (Ma-

ranatha uit Kornhorn, Kompas en Klister uit Opende) hadden elk een achttal lopers uitgekozen. Onder luide toejuichingen van het publiek renden de jongens en meisjes of hun leven ervan afhing. De Klister won met een neuslengte verschil van het Kompas. De Maranatha-school werd derde.

Tenslotte had nog een krachtmeting plaats tussen de korfbal- en voetbalteams van de drie scholen. Ook hier was het erg spannend. De uitslagen waren als volgt:

Voetballen:

Kompas - Maranatha	5-0
Klister - Maranatha	2-0
Kompas - Klister	3-1

Eindstand:

1. Kompas	(4 pnt.)
2. Klister	(2 pnt.)
3. Maranatha	(0 pnt.)

Korfballen:

Kompas - Maranatha	2-0
Klister - Maranatha	4-0
Kompas - Klister	0-1

Eindstand:

1. Klister	(4 pnt.)
2. Kompas	(2 pnt.)
3. Maranatha	(0 pnt.)

Om kwart voor zes kon meester Van der Harst de prijzen uitreiken aan de aanvoerders van de diverse teams. Al met al kon men terugzien op een geslaagde middag.

Jan W. van Braak.

Kampioenteam korfballen: "De Klister".

Kampioenteam voetballen: "Het Kompas".

OKO 4 kampioen

**korfbal
O.K.O**

Zondag 11 mei moesten wij de laatste wedstrijd tegen ODA 4 thuis spelen. Bij gelijk spel of overwinning waren wij kampioen. Onze tegenstander gunde ons de overwinning wel daar anders OWK met de eer ging strijken. Doordat de zon z'n werk goed deed, wou het met "doelpunten" aan OKO-zijde niet lukken. Onze aanvoerder kreeg deze keer geen gelijk, omdat de dames het maar eens moesten maken. Het tegenovergestelde gebeurde. Oeds was goed op schot en verzilverde maar liefst 6 doelpunten.

We hebben de wedstrijd gewonnen met 11-4. Onze trouwe supportster Jannie Steensma werd gebombardeerd tot fotograaf. Na enkele foto's, doken we de douches in. Schoon en wel gingen we richting kantine, waar ons enkele konsumpties werden aangeboden door onze voorzitter, na een mededeling van Sake dat hij voor eten zou zorgen dat werd aangeboden door cafe ' Helmus te Grootegast. Omdat Minie dit verdacht vond, werd er voorgesteld dat zij maar mee moest gaan. Dit gebeurde. Daar we dachten dat het nu wel

Achterste rij, v.l.n.r.: Harry Pool, Dirkje de Hoop-Kompaan, Oeds Steensma, Jappie Rinsma, Siebe Mud, André Kompaan. Middelste rij: Antje Dijk-Drost, Titie de Haan-Mud, Karst Zuur.

Voorste rij: Dinie Wassenaar, Aaf Drost-de Bever, Barry Dijk-Pool, Minie Pot-v.d. Velde, Sake Elzinga. G. Kompaan ontbreekt op de foto.

goed zou komen, kregen we na een half uur toch argwaan, omdat ze nooit terug kwamen. Wij brachten onze tijd goed door met het doorspoelen van geestelijk nat en de polonaise. Aaf en Meine doopten de mascotte van v.v. Opende om tot speelster van OKO, dit tot groot vermaak van de andere leden. Eindelijk maar toch, werd het eten binnengebracht. Het commentaar over het lange wegblijven, werd verwoord door Minie, dat ze zelf de vlaggetjes nog in de haring moest prikken. Alles smaakte voortreffelijk en daarvoor danken we de familie Helmus.

Na nog enkele uren gepraat, gedronken en gedanst te hebben werd het toch tijd om op te stappen. Het was een zeer geslaagd feestje. Het volgend jaar hopen we het kampioenschap te prolongeren.

Twee speelsters.

Grandioze Opruiming

Dit is een kleine greep uit de grote collectie

ZWAAR EIKEN BANKSTEL

..... f **1499,-**

LEREN BANKSTEL f **2495,-**

KAASKAST f **629,-**

EIKEN EETHOEKSTOELEN

4 stuks f **595,-**

GREZEN LEDIKANT

90 x 200 cm. vanaf f **99,-**

140 x 200 cm. f **339,-**

KEUKENSTOELEN

4 stuks f **396,-**

BEJAARDEN FAUTEUIL

vanaf f **298,-**

TOOGKAST

190 cm. breed f **1499,-**

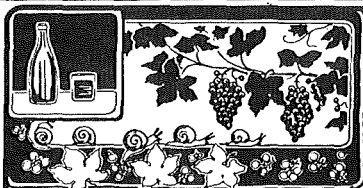
TOOGKAST

135 cm. breed f **1189,-**

IJtsma Meubelhandel

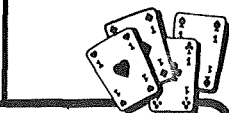
Prov.weg 56-58, OPENDE, tel. 05946 - 59218

Maandags gesloten, vrijdagsavonds koopavond van 7 tot 9 uur

café - restaurant - snackbar

SPORTZICHT

voor uw
gezelligheid,
'n drankje
of
'n hartig
hapje

Viswedstrijd 5 juli

vertrek 4 uur

vers en
overheerlijk
softice

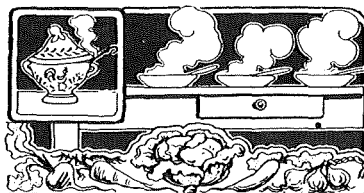

's. maandags
gesloten

b.j. lagerwaard & zn.

provincialeweg 66

9865 AK Opende. tel. 05946 - 59954

judo de Stjelp

Opende judoka's zeer sterk in Peize

Op 29 maart zijn er 12 judoka's naar Haren geweest. Alhoewel elk er hard tegenaan ging lukte het niet iedereen om op het erepodium te komen.

Wel lukte het Mattie Uildersma en Jantje Tjoelker om een prijs te winnen. Ze werden allebei 1e.

Zaterdag 7 juni zijn we naar het toernooi van Sportschool Bakker in Peize geweest.

Er hadden zich 18 leden aangemeld, maar wegens ziekte vielen er 3 af. De overige 15 die voor judoclub "De Stjelp" op de mat kwamen deden het prima. Liefst 10 judoka's wis-

sen een prijs te winnen, een fantastisch resultaat dus.

Tevens werd er aandacht besteed, op dit kleine maar erg gezellige toernooi, aan het feit dat dhr. Bakker 20 jaar geleden met zijn sportschool is gestart. De aanwezige clubs hebben de heer en mevr. Bakker hierom een bloemstukje of cadeau aangeboden.

Degenen die een prijs wonnen voor judoclub "De Stjelp" waren:

1e prijs: Petro Jagersma, Mattie Uildersma en Jitty Koops.

2e prijs: Gerhard Bos en Freerk Pool.

3e prijs: Dirk Jan Bos, Fye Boersma, Hinke Pool, Tina Uildersma en Hans Broersma.

Dit was het laatste toernooi waar we naar toe zijn geweest dit seizoen.

We hopen in september weer met frisse moed aan de diverse toernooien te beginnen.

Judoclub "De Stjelp" ..

Kollekte

De kollekte van het Astmafonds, welke in Opende werd gehouden heeft opgebracht f 989,45.

Namens dit fonds worden alle kollektanten, gevers en geefsters vriendelijk dankgezegd.

Informatie vanuit de medicijnkast

Deze keer wil ik met u stilstaan bij het geneesmiddelengebruik. Vrijwel iedereen gebruikt wel eens medicijnen, van de apotheek of drogist, of vanuit de alternatieve geneeswijzen. Ik beperk me in dit artikel tot het bewaren van medicijnen en de manier waarop ze gebruikt moeten worden.

Oogdruppels.

Dit zijn oplossingen van geneesmiddelen bestemd voor het oog. Het is belangrijk, in verband met het verontreinigen van de oogdruppel vloeistof, dat u het uiteinde van de druppelaar niet met uw handen, het ooglid of de oogharen aanraakt.

Gebruiksaanwijzing:

-draai het dopje van het druppelflesje af

-buig het hoofd achterover en kijk omhoog

-trek het onderooglid omlaag met een vinger

-houd het flesje omgekeerd boven dit ooglid

-knijp zachtjes in het druppelflesje en laat de benodigde hoeveelheid druppels achter het ooglid vallen

-knipper enige malen met de ogen

-sluit het flesje goed af na het druppelen

Bewaren: op een koele plaats en goed afgesloten.

Houdbaarheid: een aangebroken flesje nooit langer dan een maand bewaren. Soms zijn ze maar een paar dagen houdbaar. Dit staat dan op het etiket aangegeven.

Let op: gebruik niet per ongeluk neus- of oordruppels voor uw ogen.

Bekkema Rijwielverhuur

(bij Strandheem)

Te koop:

gebruikte **Kinderfietsen**
Herenfietsen
Damesfietsen
Racefietsen
Crossfietsen

Tel. 05946 - 59438

TE KOOP:

Garages en schuurtjes

**Asbest-, plastiek- en
onduline-golfplaten**

**Hechthout- en
boardplaten**

**Rabat- en
puntgroefschroten**

D. van Duinen

Drachtsterweg 13

OPENDE

Tel. 59496

herenmodes en maatkledingbedrijf

ERINGA

**Provincialeweg 196. 9865TB Opende
tel. 05946 - 59090**

Voor al Uw maatkleding

*Doe het zelve,
wij maken Uw kleding
of tekenen Uw patronen.*

**WAAR IK GA OF STA,
IK KOM ALS HEER, GEKLEED DOOR ERINGA**

Neusdruppels.

Vaak voorgeschreven bij overmatig gezwollen neusslijmvliezen, waardoor de neus verstopt dreigt te raken.

Gebruiksaanwijzing:

- neus goed snuiten, ieder neusgat afzonderlijk en vooral zonder geweld
- buig, zittend op een stoel, het hoofd zover mogelijk achterover
- breng de neusdruppels in de neusgaten
- buig het hoofd direkt daarna zo diep mogelijk naar beneden
- voordat u overeind komt de druppels op-snuiven

Bij neusdruppels nooit te lang het hoofd achterover buigen om te voorkomen, dat de vloeistof in de keelholte komt. Dat is nutteloos. De druppelaar moet telkens na het gebruik worden schoongemaakt onder de kraan.

Bewaren: op een koele plaats en goed afgesloten

Houdbaarheid: na opening drie maanden houdbaar

Neusverstuivers:**Gebruiksaanwijzing:**

- neus goed snuiten
 - breng de naar boven gerichte opening van de flakon in het neusgat
 - knijp of druk de flakon krachtig en snuif tegelijkertijd diep in
- De verstuiver dient telkens na gebruik te worden gereinigd.

Tabletten:

De grotere tabletten kunt u eventueel doorbreken voor u ze inneemt (met de breukstreep van u afgekeerd gaat dat gemakkelijker).

Gebruiksaanwijzing:

- bruistabletten: in een glas water doen, uit laten bruisen, omroeren en dan pas opdrinken
- dragees: tabletjes met een wit of gekleurd glanzend suikerlaagje. Dragees in zijn geheel met ruim water innemen
- gecoate tabletten: lijken op dragees maar met een ander bescherm-laagje. In zijn geheel met ruim water innemen
- zuigtabletten: niet kauwen of inslikken, maar op zuigen

-kauwtabletten: niet direkt doorslikken, maar eerst goed op kauwen

-tabletten, die onder de tong moeten worden gelegd. Dit staat speciaal op de verpakking

Bewaren: op een koele en droge plaats

Houdbaarheid: 3 jaar, tenzij anders aangegeven op de verpakking

Capsules:

Dit zijn kokertjes van gelatine, die het geneesmiddel bevatten.

Gebruiksaanwijzing:

-achter op de tong leggen en met ruim water innemen

Als kinderen problemen met doorslikken hebben, kunt u vooraf de gelatinelaag wat zachter laten worden door de capsule even op een lepel met wat water te leggen.

Bewaren: op een koele, droge plaats

Houdbaarheid: 3 jaar, tenzij anders aangegeven op de verpakking

Poeders:

In afgepaste hoeveelheid in een papiertje gevouwen.

Gebruiksaanwijzing:

-in een glas water doen, goed roeren zodat zoveel mogelijk oplost en het glas helemaal leegdrinken

Bewaren: koel en droog

Houdbaarheid: 3 jaar, tenzij anders aangegeven op de verpakking

Zetpillen:

Zetpillen zijn verpakt in plastic of aluminium-folie. Voor het gebruik dit materiaal verwijderen.

Gebruiksaanwijzing:

- plastic of aluminiumfolie verwijderen
 - de zetpil met de punt naar voren in de anus inbrengen
 - inbrengen in voorovergebogen houding. Bij kinderen liggend met opgetrokken knieën
- Bij kinderen is het goed om het uiteinde van de zetpil wat te bevochtigen met vaseline, slaolie of water.

Soms is het nodig de zetpil met een propje watten een paar minuten tegen te houden.

Bewaren: op koele, droge plaats

Houdbaarheid: 1 jaar, tenzij anders op de verpakking staat aangegeven

**de weg naar
marwo...
de b ste weg
in drukwerk**

drukkerij marwo

Bossingel 10
9865 VL Opende
Tel. 05946 - 59132
b.g.g. 05944 - 2646 (privé)

Te koop:

VERSE BRUINE

EIEREN

Inde schuur achter
Loonbedrijf F. Nobach
Provincialeweg 101, Opende

**ZATERDAGS
VAN 9.00 TOT 12.00 UUR**

vakantiehuisjes etc. garages schuurtjes vakantiehuizen paardenboxen garages schuurtjes

houtbouw

terpstra

**openderweg 1.
9865xd opende.
tel. 05946 - 59192/59471**

vakantiehuisjes paardenboxen garages schuurtjes vakantiehuizen

Dranken:

Bij dranken is het vaak moeilijk de juiste hoeveelheid af te passen. De ene lepel is immers veel groter dan de andere lepel. Vraag daarom bij de apotheek een maatbekertje of maatlepel.

Bewaren: op een koele plaats en goed afgesloten

Houdbaarheid: niet bewaren. Wat overblijft weggooien. Ook als de drank verandert door troebeling, vlokken of van kleur, mag hij niet meer gebruikt worden

Crèmes:

Bevatten water en heeft dus meer kans op bederf

Bewaren: op een koele plaats en goed afgesloten

Houdbaarheid: nooit langer dan een jaar

Zalven:

Bewaren: op een koele, droge plaats

Houdbaarheid: 2 jaar, tenzij anders aangegeven op de verpakking

Medicijnen, zalven, crèmes e.d., die u niet meer gebruikt of waarvan de houdbaarheidsdatum is verstreken, kunt u bij de apotheek inleveren. Zij weten hoe deze dingen het best kunnen worden vernietigd.

Heeft u n.a.v. dit artikel vragen of ideeën. U kunt mij dagelijks bellen op het telefonisch spreekuur van 12.30 tot 13.30 uur op nr. 59081.

Tette v.d. Boon,
wijkverpleegkundige.

Misverstand Stratenvolleybaltoernooi 1986

N.a.v. het berichtje in de Keuvelaar willen we graag even wat rechtzetten, want het was n.l. een fout berichtje, het goede berichtje luidt:

Het stratenvolleybaltoernooi wordt gehouden op **zaterdag 2 augustus**.

De leeftijdsgrenzen zijn: voor de jeugdteams: 12 t/m 15 jaar, voor de seniorenteam: 16 jaar en ouder.

I.v.m. het maken van de poule-indeling en de programmaboekjes moeten de teamlijsten en het inschrijfgeld uiterlijk **19 juni** ingeleverd zijn bij één van de onderstaande personen. De kosten per persoon voor de jeugd f 1,50 en voor de volwassenen f 2,- per persoon.

Diny Wassenaar, Alkemastraat 4, Opende, tel. 59560 en Tiny Wassenaar, Bensmastraat 18, Opende.

De medewerkers van de Stjelp.

De redactie is van plan om de heer Braam, eigenaar van Sjallema, Provincialeweg 115, binnenkort om een interview voor de Keuvelaar te vragen. Hieraan voorafgaand hebben we de heer Van der Harst bereid gevonden om iets over Sjallema te vertellen.

Sjallema

In 1540 moesten de ingezetenen van wat nu het Westerkwartier heet, voor de belasting opgeven hoeveel land zij gebruikten. Er kwamen in Langewold twee gedeputeer-

den van "Stadt ende Landen", met een klerk. Zij begonnen in Opende. Tevoren had de pastoor op een zondag na de mis, zijn parochianen, de "karspelluden", dit alles medegedeeld.

De grondgebruikers werden ingeschreven in volgorde van hun komst. Een adres gaven zij niet op. Eén van hen was Iwe Tsialema. Hij gaf op 38 grazen te gebruiken. Dat was waarschijnlijk iets meer dan 21 ha.

Na Reijt (of Reet) Jelsomma (=Jelsema), die 45 grazen + 8 grazen slecht land (=25 ha + bijna 5 ha = ±29½ ha) opgaf, was Iwe met

zijn 38 grazen de tweede. Hij gaf geen slecht land op.

De klerk zal "tsialema" voor zichzelf wel gelezen hebben als "tsjal-ema". Dit soort van spellingen kwam meer voor. In alle andere stukken is het steeds "Siallema" of "Sjallema", zonder "t" dus.

Sjalle is een mansnaam, die uit Tjalle (Fries: Tsjalle) ontstaan kan zijn.

Wij kunnen er wel van uitgaan dat Iwe woonde op de boerderij Sjallema en dat daar vóór hem en misschien ook na hem Sjallema's woonden. Anders zou de boerderij die naam niet behouden hebben. Maar in Opende worden geen Sjallema's meer genoemd.

Een beschrijving van Opende is er voor 1828 niet. Gegevens moeten dus uit allerlei stukken, die in het Rijksarchief te Groningen bewaard worden, bijeen gezocht worden. Dat geldt dus ook voor Sjallema.

Bij die stukken behoren ook die van gerechtelijke verkopen. Van Opende zijn er 18, de eerste van 16 febr. 1596, de laatste van 22 mei 1754.

Van Sjallema zijn er zelfs drie. Een droeve zaak voor de betrokkenen. Maar uit die akten kunnen wij allerlei te weten komen dat anders niet meer te achterhalen zou zijn.

Die gerechtelijke verkopen hadden plaats te Groningen in tegenwoordigheid van een

(of twee?) rechter(s). Bij elke verkoping werd er een kaars aangestoken. Er mocht geboden worden totdat de kaars uitging. Een week later kwam het te verkopen goed weer aan bod. Men begon met het laatste bod en wie "bij der keersen utganck" het laatst geboden had, werd de koper. Uitblazen van de kaars was strafbaar.

Van zo'n gerechtelijke verkoop werd een akte opgemaakt, die vaak "keerskoopbrief" genoemd werd.

Op 20 en 27 september 1619 kwam Sjallema aan bod. De eigenaren waren Anne Fossema en zijn vrouw Tiebbe (=Tjebbe). Zij hadden hun bezit ten dele geërfd en ten dele gekocht, woonden er en gebruikten zelf de boerderij. Die bestond uit akker-, weide-, hooilanden en vennen (in de beide andere akten staat: veenlanden). De heide ("heidlanden") wordt alleen in de tweede akte genoemd. Bij de opsomming staat ook: "voortz oock dat Steenhuysken mit die heninge unde dat hoff daerbij". In de beide andere akten: neffens, alsmede een stenen huis.

Er stond dus op Sjallema, behalve een woonhuis, een stenen huisje met een erf (vergelijk: heem, Fries: hiem) en een hof (boomgaard). Wie dat heeft laten bouwen is niet bekend. Van een huurder lezen wij in deze akte niets.

Dat stenen huisje en de latere adellijke eigenaren hebben veroorzaakt dat Sjallega vaak "borg" genoemd werd. Een borg was eigenlijk een versterkte boerderij. Toen die hun militaire betekenis verloren hadden, werden zij vaak verbouwd tot landhuizen. Daardoor werd de naam "borg" ook gebruikt voor huizen, die nooit versterkt geweest waren.

In de derde akte staat dat het een kamer en een keuken bevatte.

Bijna alle boerderijen van Opende lagen aan de zuidzijde van de dorpsweg, nu de Provincialeweg.

Toen de eerste kaars uitging, was er geen bod gedaan, maar "bij anderde (=tweede) keersen" had Johan Geerts, "gerichtsdienaar", 205 emder guldens geboden. Het bleek dat hij dat gedaan had voor Everhard van Asschendorp, die woonde op Reitsema te Grijskerk. Die werd dus de eigenaar. Hij overleed vóór 25 augustus 1646 en ligt hier in de kerk begraven.

De tweede "keerskoopbrief" is van 8 en 15 mei 1672. De eigenaar tot dan was jonker Johan Everhard van Asschendorp.

Het huis en de schuur, maar niet de ondergrond daarvan, behoorden aan de bekleemde meier (=huurder), Jenne Geerts. Die huurde dus de rest van de boerderij.

In deze akte worden de begrenzingen genoemd. Kadastrale nummers en huisnummers waren er niet. Men gaf als grenzen op aardrijkskundige aanduidingen en de aangrenzende eigenaren of gebruikers.

Ten noorden de oude Lauwers, ten oosten de erfgenamen van Jannes Ruitenborch, ten zuiden de Leidijk en ten westen Hoit Luima (ui, spreek uit: uu). Het was dus een "opstreckende heerd".

De "heerd landes" werd verkocht zonder de rechten, die er aan verbonden waren en het gestoelte en de graven in de kerk. Deze bleven aan de "adelike Borch Reitsema" te Grijskerk.

De huurder, Jenne Geerts, zou de jaren, waarop hij als huurder nog recht had, mogen blijven. De huur werd telkens voor zes jaren aangegaan.

In vele akten staat een heel stuk over de grootte van het gekochte. De koper moest het gekochte aanvaarden zo groot en zo klein dit in zijn einden en grenzen gelegen was. Hij mocht het niet nameten. De koper had drie

maanden "na der keersen (de tweede kaars dus) uijtganck" tijd om het "coopschat", de koopsom, aan het gerecht te betalen.

De koper was Conraed Venecamp voor 1080 caroliguldens.

Bij de derde "keerskoopbrief", van 15 en 22 mei 1754 waren L.J. Clant van Aykema (te Grijskerk) en consorten de eigenaren.

De "Heert Landes" was volgens het "Schatregister", het belastingregister, ongeveer 20 grazen (iets meer dan 11 ha) groot. Alleen de akkers en de weiden werden opgegeven.

Ook hier weer de bepaling dat de heerd aanvaard moest worden, zoals die te koop aangeboden werd. Bedenkingen over de grootte moesten de gegadigden maar voor de eerste verkoop melden.

In de "behuisinge" woonden Frerik Luitjes Erfgenamen als bekleemde meiers. Zij betaalden jaarlijks 50 caroliguldens huur voor de rest van de boerderij.

De heerd werd begrensd door de Olde Lauwers en de Leidijk, door Jan Luitjens ten oosten en door Sijwert Hindriks ten westen. Bij "de eerste keerssen uitblussinge" had oud-burgemeester (van de stad Groningen) J. Geertsema 1380 gulden geboden. Bij "de tweede keerssen uitblussinge" was het bod niet verhoogd, zodat de koper was: J. Geertsema.

De familie noemde zich daarna Geertsema van Sjallega. Zij woonde op Noordwijk te Noordhorn. In 1828 moesten de onderwijzers in de provincie Groningen vragen over hun dorp beantwoorden. De onderwijzer van Opende vertelde dat "nog de Burgt of tenminsten nog gedeeltelijk de oude Burgt Sjallega" hier te vinden was. Het stenen huisje dus. In het Aardrijkskundig Woordenboek der Nederlanden van A.J. van der Aa (Tiende deel, 1847) staat onder "Sjallega" dat de borg in het begin van de eeuw afgebroken is. Dat moet dus na 1828 gebeurd zijn.

De oppervlakte van Sjallega was 117 bunder, 37 vierkante roeden en 70 vierkante ellen = 117 ha, 37 a en 70 ca. Men gebruikte toen oude namen voor de maten van het metrieke stelsel.

Als eigenaar wordt genoemd mr. A. Beckeringh, kantonrechter van Onderdendam, wonende te Middelstum.

Volgende keer kunt u meer lezen over Sjallega.

Kamperen in rust en ruimte, water en zand bij de hand.

In Opende (Gr.) ligt het
Vakantiepark 't Strandheem.

Midden in het rustige recreatiegebied De Parken.
Fantastisch voor fietstochten dwars door de natuur,
fietsen volop te huur.

Zoals de naam Strandheem al zegt: er is strand.
Aan een grote, schone plas, heerlijk voor pootjebaders,
zwemmers en windsurfers.

Verder vindt u in ons Vakantiepark een grote speeltuin,
een peutertuintje, een sport- en speelweide, een
midgetgolfbaan, een Toko en een
Taveerne.

Ruime plaatsen voor tent en
caravan met elektra-
aansluiting en eventueel
komfortkabine.

*'n ideale camping
voor het hele gezin*

Bel 05946-9555 voor folder en/of reserveringen.

Parkweg 2
9865 VP Opende (Gr.)
Tel. 05946-59555

Vakantiepark
't Strandheem

**Op de groene grens van Groningen,
Friesland, Drente.**

Buitenlands geld en een reisverzekering: regel dat vóór u vertrekt!

Sluit een reisverzekering om echt onbezorgd op vakantie te gaan.

Bestel dan ook meteen buitenlands geld.

Dat spaart kostbare vakantietijd... en meestal nog geld ook!

Verzekeringen:

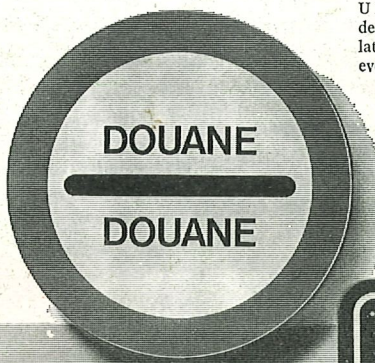
Gecombineerde reisbagage- en ongevallenverzekering, annuleringskostenverzekering, korte termijn auto-casco-verzekering voor automobilisten en een rechtsbijstandverzekering.

Buitenlands geld:

Als u op weg naar uw vakantie-

bestemming één of meer landen aandoet, zorg er dan voor óók van dat betreffende land wat geld bij u te hebben.

En denk voor Italië ook aan benzinebonnen. Handig!

ANWB Internationale Reis- en Kredietbrief:

U hoeft er niet speciaal meer voor naar een ANWB-kantoor. U kunt er ook voor terecht bij de Rabobank, waar u zich tevens kunt laten inschrijven als lid van ANWB, eventueel in combinatie met het lidmaatschap van de Wegenwacht.

De Reiswijzer:

Boordevol tips en wetenswaardigheden. Gratis beschikbaar bij de Rabobank. Meteen maar meenemen!

CHANGE

Rabobank
geld en goede raad